

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Johannis Meyeri S. Literarum Doct. & Prof. Uxor
Christiana Sive De Conjugio Inter Duos Deque Incestu Et
Divortiis, Dissertationes Tres**

Meier, Johannes

Amstelædami, 1688

Cap. III. Lex & Regula generalis Lev. XVIII. 6. quæ omnium prohibitionum
fons & fundamentum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40272

VII. Vocabulorum & phrasium, quibus Moses utitur, expositione hic supersedebimus, cum commodius quæque suis locis declarari possint, verbi gratia, quid sit שאר quod vertitur *propinquus*, בשר *caro*, ערוה *nuditas* Cap. xviii. 6. quid אב *nuditas patris* com. 7. אב *uxor patris* com. 8. או *בת* או *בת אם* מולדה בית או או *filia patris, aut filia matris, nata domi, aut nata foris, genita a patre* comm. 9. 11. quid רודה *amita* com. 14. ומה *scelus* com. 7. quid phrasēs illæ significant בם דמיהם *cadis ipsorum causa in ipsa* cap. xx. 11. 12. 13. 16. ישא *iniquitatem suam fert* comm. 17. 19. נכרתו שניהם מקרב עמם *excidentur ambo e medio populi sui* com. 18. ופסאם *peccatum suum ferunt, sine l.beris moriuntur, sive sunt.* הוא *res est exterminanda* comm. 20. 21. Quæ, fateor, non carent difficultate, ideoque a nobis in sequentibus ordine discutienda. Nominum autem אב *pater*, אם *mater*, בן *filius*, בת *filia*, & similibus, significationem prolixè tradere & exhibere supervacaneum ducimus.

CAPUT III.

Lex & Regula generalis Levit. xviii. 6. quæ omnium prohibitionum fons & fundamentum.

Expositis quibusdam terminis, ad hujus argumenti cognitionem necessariis, & visis Dissertationis partibus, ad primam, quæ divina Prohibitione absolvitur, nunc descendemus. Est autem vel *generalis* Levit. xviii. 6. vel *specialis*, quæ reliquis commatibus 7---17. exhibetur. De generali prohibitione, deque nonnullis nominibus ex Elia ben Mose Karæo, hoc capite agemus.

II. Verba legis Hebræa sunt: איש איש אל כל שאר בשרו לא תקרבו לגלות: Quæ κατὰ πρόδα Romano sermone ita reddimus: *Vir vir ad omne propinquum carnis suæ ne acceditote, ad retegendum nuditatem; ego Dominus.* Subjectum est איש איש *omnis homo*, vel *unusquisque hominum*; repetitio enim universalitatis nota est, & tam fœminam, quam virum comprehendit. Unde Lxx. illud vertunt ἀνθρώπων ἀνθρώπων, & Samaritanus אנוש אנוש *homo homo*, sicut illud איש *vir* Gen. 11. 24. a Salvatore redditur ἀνθρώπων *homo*. Non incommode ab AbenEfra id expressum legimus, modo ad terram Canaan non restringeret איש כל איש ואיש ובעבור שלא הזכיר מבית ישראל

ישראל לא נעזב הגר שיעשה אחוה מהתועבות הנזכרות בארצנו שלא יטמא את הארץ.
Per virum virum Omnis & quilibet vir intelligitur. Et quia nullam facit mentionem domus Israelis, non est hic exceptus peregrinus, ut illefaciat ullam ex his commemoratis abominationibus in terra nostra, ne inquinetur terra.

III. A quo non absimilis est sententia Eliæ ben Mosè Karæi in suo libro, cui titulus *Adderet Eliahu*, Constantinopoli typis mandato, qui *Tract. de Incestu Cap. 1.* ita infit: איש איש אל כל שאר בשרו וגומר כמה שאמר הכתוב איש איש ולא אמר מבית ישראל יראה שכלל גם הגר ונמוך ממה שאמר הכתוב איש איש *Nemo hominum ad omne propinquum carnis suæ &c. Ex eo, quod in Scriptura legitur איש איש vir vir, sive quilibet, non autem domus Israelis, interdicto de Incestu simul externus & peregrinus comprehendi videtur.* Mox aliorum Karæorum sententiis enumeratis, quod *Sapiens Rabbenu Jeschua statuerit, vocibus איש איש contineri virum & foeminam, remotum & propinquum, contra quam opinatus Rabbenu Joseph, hoc præceptum solos mares concernere docens; & quod non nemo dixerit, per geminationem vocis איש incestus prohibiti duas species innui, propinqui scilicet, & propinqui propinqui prohibitionem, quod denique Sapiens Rabbenu Auctor libri עין חיים seu Ligni vitæ dicti, per istam geminationem personas cum ex Legge, tum per argumentationem interdictas significari, existimet, sententiam Sipientis Rabbenu Jeschua rectam esse, concludit.*

IV. Nihil obstare videmus, quo minus illo locutionis genere tam foeminas quam mares, tam gentiles quam Judæos & profelytos intelligi confidenter asseramus, cum nec subjectum sit limitatum, quemadmodum capitis præcedentis commate 3. nec ejus naturæ sint hæc præcepta, ut solum sexum virilem obligare credamus. Quæ etiam vetustissimorum Magistorum est sententia *Gem. Hierosol. ad tit. Kedoshim f. 58. 2. 3.* איש מה תלמוד לומר לומר איש איש אלא להביא את הגוים שבאו על עריות האומות שדינו כדיני האומות איש איש ואם באו על עריות ישראל שדינו אותם כדיני ישראל *Vir vel homo quid? sensus est ejusmodi, ut homo homo dicatur ad Gentiles etiam comprehendendos, ut ubi deliquerint in leges suas (sc. Noachidarum) de Incestu, judicandi sint juxta judicia gentilibus propria; si vero in leges de Incestu Israelitis proprias, judicandi sint juxta Israelitarum judicia.* Pariter in *Tal. Babyl. Massechet Sanh. f. 57. 2.* איש איש לרבות את הגוים שמוהרין על עריות כישראל *Homo homo dicitur, ut etiam Gentiles comprehendantur, qui tam de Incestu præmonerentur, quam Israelita.*

Ea-

Eadem repetens R. Bechai *Comm. in Legem.* f. 148. 3. similem loquendi formulam subjungit ex Lev. xxiv. 15. xx. 20. *interdicto de maledictione Dei, & de idololatria aque gentiles teneri.* Quod nobis in sequentibus erit argumento, hasce leges, gentes obligantes, moralibus esse annumerandas. Nulla igitur natio, nullus sexus, nullus status, nulli reges & principes harum legum vinculo eximuntur.

V. Prædicatum reliquis verbis Prohibitionis continetur, ne ullus homo *ad ullum propinquum carnis suæ accedat, ad relegendum nuditatem.* Singula verba ponderanda sunt. Primo disquirendum, quid sit בשרו שאר *propinquus carnis suæ*, dein quid הקירבה *accessus*, porro quid נדיות *nuditas*, & גלויה *revelatio* ejus. Placet hic primum audire modo memoratum Eliam ben Mose a Cl. Seldeno adeo æstimatum, qui tamen fragmenta ejus, & summam sive argumenta quatuor capitum Tractatus ejus de Incestu, ex MS. & mutilo exemplari tantum citavit, cum in libro Constantinopoli excusio in fol. *septem Capita* inveniantur. Ita enim pergit *capite primo.*

שאר בשרו: מהם אמרו שבשרו היא אשתו והביאו וראיה מן והיו לבשר אחד. והטעם איש איש אל כל שאר אשתו לא תקרבו. ואי אפשר להזהיר בשארי אשתו קודם שאריו ולהיות בשרו כולל עצמו ואשתו ואפשר לפי דעת המרכבים שאמרו שהזכר והנקבה במדרגת איש אחד מומאמר והיו לבשר אחד וזה להם לטעות כפי מה שביאר החכם רבינו ישועה. ומהם פירשו בשרו הטעם שארו. ואמרו ששאר שארו הוא שאר בשרו שהוא שאר השאר. וגם זה איננו נכון. כי בתחלה צריך לאמור השאר ואחר כן לאכור שאר השאר. ובשאר גאולה כתוב משאר בשרו ובשאר נחלה שארו לבר. והנה יהיה שאר בשרו כמו אדמת עפר פתע פתאום. והם משמות הנרדפים רוצה לומר שענינים אחד. והוא סוג כולל השאר הקרוב שהם הששה שארים האב והאם והבן והבת והאח והאחות. אף על פי שהחכמים אומרים שהשארים ארבעה האב והאם והבן והבת. אמנם האח והאחות הם שאר מצד שהם שאר השאר שהוא האב והאם וכולל גם כן שאר השאר שהם שאר אלה. והעד כי אם לשארו הקרוב אליו כי אם לא היה השאר סוג כולל לא היה אומר הכתוב הקרוב אליו. והוא כולל השארים הנכתבים אחרי כן שנאמרו בפרושות והיוצא מהם בהקש וכן אמר החכם רבי אהרן בה נוחו ערין ואין לטעון כי אחרי שזכר כלל ופרט הרין כעין הפרט הוא הנזכר לבר מפני שאותו שאנחנו מוסיפים הוא כנכתב לפי שהוא דומה לו בכל חלקיו. והכתוב נהג כזה כמו כל מום לא יהיה בו עורת או שבור וכן שאר המומים הוא בכלל מאמר כל מום:

Ad propinquum carnis suæ: Sunt qui dicunt, carnem suam esse uxorem suam, & rationem adferunt ex loco (Gen. 11. 24.) & erunt in carnem unam; ut sensus sit, nemo ad ullam propinquam uxoris suæ accedito. Sed concipi nequit, quomodo premonuerit propinquos uxoris suæ ante propinquos suos proprios; accedit, quod vox בשרו carnis suæ virum

virum ipsum & uxorem ejus quia comprehendit, juxta mentem Insemitam sive unione Conjugentium, dicere quidem potuerint, marcm & fœminam esse in gradu unius viri, ex illo dicto, erunt in carnem unam. Ast in eo errarunt, juxta id, quod explicuit Sapiens Rabbenu Ieschua. Quidam eorum voci בשר tribuunt sensum שאר, dicentes propinquam propinqui sui esse propinquam carnis suæ, quæ propinquit propinqua. Quæ tamen expositio etiam non valet. Quia propinquam prohiberi oportet ante propinqui propinquam. Et apud propinquam redemptura scriptum legitur de propinquo carnis (Lev. xxv. 49.) sed apud propinquum hereditatis de propinquo ejus tantum (Num. xxvii. 11.) Adeoque vocabula שאר בשר propinquus carnis ejus, eundem sensum habebunt, quem עפר אדמה terra pulveris sive pulvereæ, פתע פתאום repente momento, quæ sunt vocabula Synonyma, i. e. eandem significationem habentia. Et hoc est genus generalissimum comprehendens propinquos proximos, quales sunt sex, pater & mater, filius & filia, frater & soror. Quamvis Sapientes statuunt, quatuor esse propinquos (proximos) patrem scilicet & matrem, filium & filiam. Frater autem & soror propterea sunt propinqui, quod sint propinqui alterius propinqui, patris scilicet & matris. Comprehendit etiam propinquos propinqui, qui sunt illi reliqui propinqui, quemadmodum testatur locus (Lev. xxi. 2. pro mortuo ne polluito se Sacerdos) Nisi pro proximo suo propinquo sibi. Si שאר propinquus non esset genus generalissimum, non dixisset Scriptura, propinquo sibi. Et hoc propinquos postea scriptos comprehendit, qui particulariter recensentur, & qui ex illis eliciuntur per argumentationem. Ita censet Sapiens Rabbi Aaron Concionator, (cujus requies paradysus,) de quo non est disputandum. Quia commemorato generali & speciali, jus est instar specialis quod solummodo refertur, cum id quod nos augemus, sit, sicut quod scriptum est, ut quod ei in omnibus suis partibus simile. Scriptura hoc etiam in more habet, uti (Lev. xxi. 21. 22.) nullum corporis vitium esto in eo; cœcum aut fractum; & sic reliqua vitia in generali illo dicto, nullum vitium, comprehenduntur.

VI. Verum enimvero quemadmodum per שאר בשר propinquum carnis suæ, non omnis homo ejusdem nobiscum naturæ intelligitur, qui בשר caro appellatur Esa. lvi. 1. 7. vel omnis homo ejusdem gentis Rom. xi. 14. coll. ix. 3. 4. vel omnis cognatio in infinitum extensa: ita ad solos uxoris propinquos, sive ad propinqui propinquos, sive propinquos & consanguineos proximos, quales sunt sex illi ab Elia Karæo nominati, pater, mater, filius, filia, frater & soror Lev. xxi. 2. 3. textum restringere nolum.

lem. Cum omnes illi designentur, qui ex carne mea, vel ex quorum carne ego sum, vel qui mecum prognati ex eadem carne, qua voce cognatio exprimi solet Gen. xxxvii. 27. addito frequenter nomine offis 2 Sam. v. 1. xix. 12. 13. item qui affinitate mihi juncti Jud. ix. 2. Lev. xviii. 17. sive omnes illi, qui generali interdicto com. 6. subjiciuntur, & per legitimam consequentiam eliciuntur.

VII. Doctissimus Commentator Hebræorum Isaacus Abarbenel, rejecta Synonymia vocum שאר בשרו quam & nos improbamus, per שאר indigitari vult וקום שארית *residuum seu stabilimentum*, & Arias Montanus *reliquias carnis* vertit, quod recte Drusus non esse emendare dicit, sed depravare: quia שאר residuum sive reliquias denotans cum puncto Kamez scribitur 1 Par. xi. 8. xvi. 41. 2 Par. ix. 29. xxiv. 14. Esa. vii. 3. x. 19. sq. Mal. ii. 15. hoc vero שאר cum Tzere punctatum carnis & propinqui significationem habet Exod. xxi. 10. Lev. xviii. & xx. xxi. 2. xxv. 49. Num. xxvii. 11. Psal. lxxiiii. 26. lxxviii. 20. 26. Prov. v. 11. xi. 17. Mic. iii. 3. Rectius igitur Chaldæus Paraphrastes & Syrus Interpres vocem שאר reddunt קריב *proximum*, Lxx δὴκείαν σαρκὸς *domesticam carnis*, & Samaritanus שאר *consanguineum sive propinquum*.

VIII. Sequitur nunc הקריבה id est *accessus ad propinquam carnis*. Hic iterum Elias ben Mose varios interpretes recenset, quod alii *appropinquationem & refectionem ejusdem significationis esse velint*; Traditionarii autem statuunt אל השכיבה *appropinquationem altum acuminatorem, & refectionem ipsum concubitum indigitare*. Quam sententiam ipse amplectitur. Procul omnino dubio *accessus ad propinquas eo fine institutus intelligitur, ut concubitus sequatur, unde & ipse concubitus ac congressus matrimonialis, accessus nomine venit* Gen. xx. 4. ואבימלך לא קרב אליה *Abimelech autem non accesserat ad eam*. Esa. viii. 3. ואקרב אל הנביאה *& accessi ad prophet. sive, congressus sum cum prophetissa*. Recte tamen moment alii Hebræi, quos inter Abarbenel ac R. Levi Barzelonita, Mosem hic quoque כשמה *sepem facere, & nimiam appropinquationem, cohabitationem ac familiaritatem prohibere, cum per eam forte induci possit ad refectionem nuditatis, ne scilicet aspiciendo mulierem ad ipsum opus peccaminosum impellatur, quomodo alibi loquuntur Talmudistæ, a quo non longe abest illud Salvatoris* Matth. v. 28.

IX. Por-

IX. Porro ערוה nuditas est seu turpitude, (a radice ער *evacuavit, denudavit, retexit*) quam Græci ἀγχιμωστυν reddunt. Elias Karæus ex loco Lev. xx. 18. מקורה הערה כי את מקורה הערה *profluvium ejus nudavit*, significationem depromit, & Interpretes de eo disputare, addit, utrum nomen ערוה sit univocum, de genitalibus dictum, an vero analogicum & æquivocum, ex loco Gen. xlii. 9. 12. ערות הארץ *nuditas terra, ut de omni re turpi dicatur*. AbenEzram autem affirmare, ערוה שם מגונה נחשף צריך להתכסות והאמת שערוה יאמר לכל דבר מגונה והוא ערוה *Vocem gnervah esse nomen turpitudinis denudata, qua tegumento indiget. Et hoc verum esse (ait Elias) quod de omni re turpi dicatur, sitque nomen æquivocum & ambiguum*. Id quidem negari nequit, vocem ערוה etiam ad alias res turpes vel actiones foedas transferri, quas contectas cupimus, & ab oculis removemus; hoc tamen loco verenda sive partes pudendæ designantur, quas inde à lapsu honestas tegi jubet, quemadmodum Abarbenel *genitalia mulieris* denotari, ait, adeoque verendorum nuditas est, cujus nos pudet. Denique *revelatio* nuditatis ipsum concubitus & copulam carnalem innuit, quod colligere promptum est ex collatione locorum Lev. xviii. 8. & xx. 11. ubi *nuditatis revelatio per concubitus* exponitur. Atque ita Sapiens Rabbenu Aaron Concionator & R. Abraham ben Esra apud Eliam Karæum testantur, *retentione ipsum concubitus designari*.

X. Hic præter viam observandum, Eliam nostrum Byzantinum Karræum, *Capite Secundo Tractatus sui de Incestu*, nonnullorum nominum, quorum in Levitico mentio est, expositionem & declarationem exhibere, atque differentiam ostendere *quæ inter nomina lingua sive certa significationis est, & nomina legis sacra*, שמות התורה הם כמו שבת, וחלב ושאר וערוה ומולדת ואחות ודורה וזולתם וקצת מאלה השמות יש להם גם כן טעם ממשם הלשון כמו שם שבת אף על פי שהוא שם של תורה כפי מה שביארנו יש לו גם כן טעם מהלשון מפני שהשם שבת בזה היום אמנם שם חלב אין לו טעם מהלשון כי שם חלב יאמר על חלב הלבן ויאמר גם כן על חלב האדום כגון הכליות ויותר הכבד וכן שם שאר הוא שם של תורה ואף על פי *Nomina legis sunt v. gr. Sabbathum, adeps, propinquus, nuditas, genitura, soror, amita & similia. Quædam istorum nominum etiam sensum habent e significatione vocis, velut nomen Sabbathi. Etsi hoc sit nomen legis sacra, juxta id, quod explicuimus*

plicuimus (nempe in alio hujus libri tractatu) *sensum tamen etiam ex lingua sive significatione habet. Sed nomen חלב sensum non habet ex lingua, siquidem de alba dicitur, & de rubra pignedine, sicut de renibus & reticulo hepatis. Atque ita nomen שאר propinqui, nomen legis est, quamvis sensum univocum ex lingua admittere videatur.* Et paulo post:

שם ערוה פעם הוא שם של תורה ופעם הוא שם של לשון כי כשיכנה הכתוב ערות האשה לאיש כמו ערות אביך הוא שם של תורה אמנם כשיכנה הערוה לאשה הוא שם של לשון כי בה בעצמה הערוה אמנם באיש הוא מצד האשה מנם שם מולדת ואחות ודורה הם מגמורי שמות התורה כשם חלב ואין להם *nomen gener- vab* (quod nuditatem notat) *aliquando est nomen Legis, aliquando nomen lingua & certa significationis. Nam quando Scriptura nuditatis nomen uxoris viro tribuit, dicendo nuditatem patris tui; hoc est nomen legis, sed quando idem nomen mulieri tribuit, est nomen lingua & signifi- cativum, quia in ea ipsa nuditas est, qua viro solummodo tribuitur. pro- pter uxorem. Sed vero nomina moledet genitura, achoth soror, & dodah sive amita ad absoluta nomina legis referuntur, uti nomen חלב, qua non habent partem in sensu & significatione, sicut nomen שאר propinquus, quod etiam participat de ratione lingua.*

XI. Unde colligit, ex nomine legis, quod non participat de lin- gua & certa significatione, non licere nobis per argumentationem & consequentiam elicere alias personas, sed solummodo ex no- minibus illis, quæ sensum & rationem in lingua habent, quem- admodum שאר propinquus. Tandemque concludit האסור האסור גזרו אוסר הוא מעלת שאר ושמו מאמר איש איש אל כל שאר כשרו סוג גבוה והפוקים הנמשכים אחרי פרשו והקישו מהם על דרך עלת שאר ואסרו הגופים quod statuerint Sapientes, verbum pro- hibitionis de Incestu pendere e nomine illo propinqui, quodque dictum illud, Nemo hominum ad ullum propinquum carnis suæ accedat, genus summum, & versus sequentes ejusdem species posuerint, indeque argumentando per modum vocabuli propinquitatis similis prohibuerint personas in lege Mosâica non scriptas, quemadmodum porro declarabitur.

XII. Plenum igitur Legis sive interdicti de Incestu corpus in hoc commate texto contineri, vult Elias ben Mosè Byzantinus cum reliquis suis Karæis, ut, quæ sequuntur, pro exemplis tan- tum seu explicatione singulari sint sumenda; adeoque vocabu- lum שאר propinqui sive propinquitatis fundamentum & radicem esse omnium, quæ vetantur. Neque id etiam a nobis negari potest, omnium specialium interdictorum, quæ consanguinitatis & affinita-
tis

tis gradus complectuntur, sive sint expresse nominati, sive per legitimam consequentiam elicti, hoc commate exhiberi fundamentum, quorum nonnulli recensentur, quæ personæ per *propinquos carnis* intelligendæ veniant, declarantes. Et hoc etiam causæ est, cur huic soli interdicto generali ratio subjecta יהוה אני Ego *Jehova*, id est, interprete Jarchio, נאמן לשלם שכר *fidelis ad persolvendam mercedem*. Quæ clausula nulli legi speciali adjuncta legitur.

CAPUT IV.

Leges speciales Lev. xii. commat. 7. & 8. de Incestu patris, matris ac noverca exponuntur.

Explicata Lege generali de copula carnali illicita, videndum etiam, quæ sint speciales, quæ a communi lege concluduntur. Ubi observationem meretur ordo, quo Moses interdicta protulit, inter propinquos primariis gradibus, a commate 7. ad 12. & secundariis in sequentibus. Exorsus enim a commixtione parentum & liberorum, fratrum & sororum, per varios gradus inferiores transit ad commixtionem illicitam cum aliis hominibus & ipsis brutis animantibus. Quem ordinem animadvertens Abarbenel ita commentatur זכרה התורה העריות בסדר מהיותר חמורה כנגות אל היותר קלה כי זכרה ראשונה ערות האם כמו שאמר אמך היא לא תגלה ערותה להיותה *Refert autem lex incestus eo ordine, ut a graviore turpitudine descendat ad leviores. Primo enim memorat nuditatem matris, dicens, mater tua est, ne retere nuditatem ejus, quia illa omnium nuditatum gravissima & propinquitas hominis maxima est.* Hoc capite binas leges commat. 7. & 8. ex ipso fonte, cum interpretatione exhibebimus. Una lex est de consanguinitate, altera de affinitate.

II. Lex de consanguinitate commate 7. hoc modo proponitur: ערות אבך וערות אמך לא תגלה אמך הוא לא תגלה ערותה *Nuditatem patris tui, aut nuditatem matris tue ne retere: mater tua est, ne retere nuditatem ejus.* De affinitate commate 8. Lex ita sonat: ערות אשת אבך לא תגלה ערותה היא *Nuditatem noverca tue ne retere: nuditas patris tui est.* Placet hæc præcepta ob materiæ affinitatem non divellere, nec seorsim, sed conjunctim exponere, ut expositio unius alterius expositioni lucem sceneret.

III. Elias ben Mose, Karæus noster, quem ut præstantissimum commentatorem ex Hebræis Doctoribus ad hanc Dissertationem præcipue adducimus, quum & aliorum opiniones recenset, *Capite III. sui Tractatus de Incestu* ita pergit: דע שהיא פסוקים שנאמרו